

4. Dni Muzyki Ukraińskiej

4. Dni Muzyki Ukraińskiej w Warszawie

DYREKTOR ARTYSTYCZNY
Roman Rewakowicz

PATRONAT HONOROWY
Ambasador Ukrainy Markijan Malskyj

WARSZAWA

PONIEDZIAŁEK, 15 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 19.00	SALA KAMERALNA
ŚRODA, 17 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 19.00	SALA KAMERALNA
CZWARTEK, 18 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 19.30	KOŚCIÓŁ ŚW. KRZYŻA
SOBOTA, 20 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 18.00	SALA KAMERALNA
NIEDZIELA, 21 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 18.00	SALA KONCERTOWA

WARSZAWA

PONIEDZIAŁEK, 15 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 19.00	SALA KAMERALNA
ŚRODA, 17 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 19.00	SALA KAMERALNA
CZWARTEK, 18 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 19.30	KOŚCIÓŁ ŚW. KRZYŻA
SOBOTA, 20 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 18.00	SALA KAMERALNA
NIEDZIELA, 21 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 18.00	SALA KONCERTOWA

Oleksandr Archipenko (1881–1964) – *Flakon z kwiatami*, 1919

Szanowni Państwo!

Jestem bardzo szczęśliwy, mogąc Państwa zaprosić na kolejne już spotkanie z muzyką ukraińską w Warszawie.

Festiwal Dni Muzyki Ukraińskiej w Warszawie odbywa się po raz czwarty. Pierwszy miał miejsce w 1999 roku i wówczas publiczność oraz krytycy z zaskoczeniem odkryli ciekawą muzykę zza wschodniej granicy, podkreślając niewielką wiedzę na jej temat. Następne Festiwale, w latach 2001 i 2004 (w tym drugim wypadku już we współpracy z Filharmonią Narodową), przyniosły nowe odkrycia tej muzycznej *terra incognita*.

Realizacja tak dużego przedsięwzięcia nie jest łatwa i potrzeba wielu starań, by mogło ono zaistnieć. Przyznam się, że siłą do organizacji kolejnej edycji tego Festiwalu dodało mi polsko-ukraińskie wielkie wydarzenie sportowe – EURO 2012. Nasunęło się pytanie: dlaczego jest tak mało znaczących wspólnych polsko-ukraińskich wydarzeń kulturalnych, zwłaszcza w dziedzinie kultury wysokiej, która, mimo że jest nazywana niszową, wyznacza ducha społeczności i określa jej potencjał.

Od lat buduję polsko-ukraińskie muzyczne mosty i widzę coraz więcej mocnych „przęseł”. Nie bez znaczenia są tu festiwale muzyki współczesnej – *Kontrasty* we Lwowie, *Premiery sezonu* i *Kyiv Music Fest* w Kijowie, Warszawskie Spotkania Muzyczne, Dni Muzyki Kompozytorów Krakowskich czy Warszawska Jesień.

Z radością stwierdzam, że 4. Dni Muzyki Ukraińskiej w Warszawie mają program najbogatszy z dotychczasowych, już choćby przez ilość koncertów, ale też przez rozpiętość programową – od XVII-wiecznej muzyki cerkiewnej po twórczość najnowszą. Udział wspaniałych wykonawców zapewni znakomite interpretacje tej muzyki.

Wielkie słowa podziękowania kieruję do Pana Profesora Antoniego Wita, Dyrektora Filharmonii Narodowej, za ponowną przychylność dla idei prezentacji tej muzyki w najważniejszej polskiej instytucji muzycznej. Dziękuję Panu Markijanowi Malskyjowi, Ambasadorowi Ukrainy w Polsce, za honorowy patronat – to istotne podkreślenie wagi tego Festiwalu. Jestem również bardzo wdzięczny instytucjom i darczyńcom, którzy wsparli to wydarzenie.

Chcę wierzyć, że Festiwal ten zainspiruje polskie instytucje muzyczne do umieszczania ukraińskich utworów w repertuarach koncertowych.

Roman Rewakowicz
Dyrektor Artystyczny Festiwalu

PONIEDZIAŁEK, 15 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 19.00
SALA KAMERALNA
KONCERT KAMERALNY

WYKONAWCY

Lwowskie Trio Fortepianowe

w składzie:

Natalia Rewakowicz

fortepian

Marta Semczyszyn

skrzypce

Solomija Kanczalaba

wiolonczela

Filharmonia Narodowa zastrzega sobie możliwość zmiany programu i wykonawców.
Podczas koncertów obowiązuje zakaz fotografowania, filmowania i nagrywania dźwięku.
Prosimy również o wyłączenie telefonów komórkowych i sygnałów zegarków elektronicznych.

PROGRAM

MYROSŁAW SKORYK (ur. 1938)

Trio fortepianowe *Recytatywy i rondo* (1968)

Recitativo I: *Rubato con improvvisazione*

Rondo: *Allegro molto*

Recitativo II: *Andante rubato*

WASYL BARWIŃSKI (1888-1963)

I Trio fortepianowe a-moll (1910)

Andante sentimentale. Allegro energico

Andante

Allegro giocoso (alla Kolomyjka)

Przerwa (ok. 15 min.)

JEWHEN STANKOWYCZ (ur. 1942)

Trio fortepianowe *Muzyka rudego lasu*

poświęcone katastrofie czarnobylskiej (1992)

Początek (quasi Preludes)

Przedłużenie (quasi Ludus)

Koniec (quasi Postludio)

ZOLTAN ALMASZI (ur. 1975)

Pory roku

wersja na trio fortepianowe (2012)

I. *Świąteczna pieśń* (styczeń)

II. *Walc dla świętego Walentego* (luty)

Tryptyk „Wiosna”

III. *Odwilż* (marzec)

IV. *Wschodzenie* (kwiecień)

V. *Ciekłą wody i kwitną sady* (maj)

Dyptyk „Lato”

VI. *Nostalgiczny dialog* (czerwiec)

VII. *Bardzo szybko!* (lipiec, sierpień)

VIII. „Jesień”: *Błyszczą w pajęczynie gorzkie krople deszczu i pachnącej rosy – tży jesieni...*

IX. Epilog: *Pierwszy śnieg* (grudzień) ... *pocałowała ziemię wieczność...*

Lwowska szkoła kompozytorska stanowiła na przestrzeni dziejów wyraźnie odrębne zjawisko na muzycznej mapie Ukrainy. W programie pierwszego koncertu 4. Dni Muzyki Ukraińskiej w Warszawie znalazły się utwory na trio fortepianowe, skomponowane przez twórców związanych ze Lwowem w ciągu ponad stu lat.

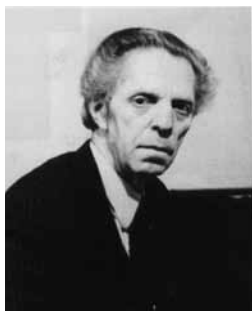
Myroslaw Skoryk

Myroslaw Skoryk (ur. 1938) to niewątpliwie jedna z najznajdomych postaci współczesnego życia muzycznego na Ukrainie. Student Adama Sołtysa we Lwowie i Dmitrija Kabalewskiego w Moskwie, od niemal trzydziestu lat wykłada kompozycję we lwowskiej uczelni muzycznej. Nauczał również w Kijowie, a także w Stanach Zjednoczonych i Australii. Od dziesięciu lat kieruje jednym z największych ukraińskich festiwali muzycznych – Kyiv Music Fest, a od roku 2011 pełni funkcję dyrektora artystycznego Opery Kijowskiej.

Jako kompozytor zdobył sławę w latach 60. muzyką do słynnego filmu *Cienie zapomnianych przodków* Siergieja Paradżanowa, do dziś często przywoływaną jako przykład mistrzowskiego połączenia inspiracji folklorystycznych z XX-wiecznymi technikami kompozytorskimi. Do huculskiej muzyki ludowej Skoryk sięgał wielokrotnie, m.in. w bodaj najczęściej wykonywanych utworach orkiestrowych: *Tryptyku huculskim* i *Koncertie karpackim*. Jego twórczość obejmuje przede wszystkim klasyczne gatunki – koncerty i sonaty instrumentalne, poematy symfoniczne, partity na różne obsady wykonawcze, kantaty, dzieła sceniczne (np. prezentowana kilka lat temu w Warszawie opera *Mojżesz*).

Skomponowane w roku 1968 *Trio fortepianowe „Recytatywy i rondo”* utrzymane jest w stylistyce neoklasycznej, nawiązującej chwilami do muzyki Bartoka. Czytelne inspiracje folklorystyczne łączą się tu ze strukturalistycznym kształtowaniem materiału dźwiękowego, a fragmenty recytatywne sąsiadują z motoryką o niemal witalistycznej proweniencji.

Najstarsze pokolenie lwowskich twórców XX stulecia reprezentuje w programie koncertu **Wasył Barwiński** (1888–1963), jeden z pierwszych ukraińskich kompozytorów, których dzieła wykonywano z powodzeniem w całej Europie.

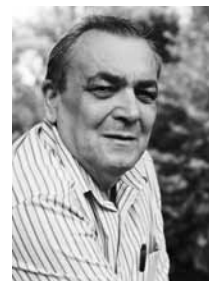
Wasył Barwiński

Okładka *Miniatur* Barwińskiego wydanych przez Universal Edition, 1925

Wykształcenie muzyczne zdobywał we Lwowie (u Viléma Kurza) i Pradze (u Vítězslava Nováka), później przez wiele lat był dyrektorem Lwowskiego Konserwatorium. W roku 1948 aresztowany przez NKWD, spędził dziesięć lat w łagrach. Znaczna część jego twórczości uległa w tym czasie zniszczeniu, po powrocie z zesłania zrekonstruował z pamięci część partytur.

Twórczość Barwińskiego obejmuje przede wszystkim kompozycje utrzymane w stylu neoromantycznym, z wyraźnymi wpływami ukraińskiej muzyki ludowej. Do najbardziej cenionych dzieł należą utwory kameralne i fortepianowe, a także kantata *Zapowit (Testament)* do słów ukraińskiego wieszczki Tarasa Szewczenki i orkiestrowa *Ukraińska rapsodia*. Z dwóch triów fortepianowych, skomponowanych podczas studiów w Pradze, zachowało się jedynie *I Trio a-moll*. Powstałe w 1910 roku, utrzymane jest w tradycyjnej, trzyczęściowej formie: *Allegro energico – Andante – Allegro giocoso (alla Kołomyjka)*, z brawurową stylizacją ukraińskiego tańca ludowego w finale.

Jewhen Stankowycz

Zlwowskiego środowiska muzycznego wywodzi się **Jewhen Stankowycz** (ur. 1942), który rozpoczął tam edukację kompozytorską u Adama Sołtysa. Jego dalsza droga twórcza związana jest jednak z Kijowem, gdzie kontynuował studia u Borysa Latożyńskiego i Myroslawa Skoryka. Od wielu lat kieruje katedrą kompozycji kijowskiej Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy, w latach 2004–2010 pełnił funkcję przewodniczącego Związku Kompozytorów Ukrainy.

Obszerny katalog dzieł kompozytora obejmuje niemal wszystkie gatunki: dzieła sceniczne (m.in. opera *Kwiat paproci*), orkiestrowe (sześć symfonii, dziesięć symfonii kameralnych), wokalnoinstrumentalne, kameralne, a także liczne partytury filmowe i teatralne. W kompozycjach Stankowycza na pierwszy plan wysuwa się niezwykle bogactwo ekspresji. Chętnie wykorzystywane awangardowe techniki kompozytorskie nie są dla twórcy celem samym w sobie, lecz narzędziem kształtowania formy i dramatyzmu utworu; kompozytor często sięga również po bardziej tradycyjne, nawet neoromantyczne środki wyrazu.

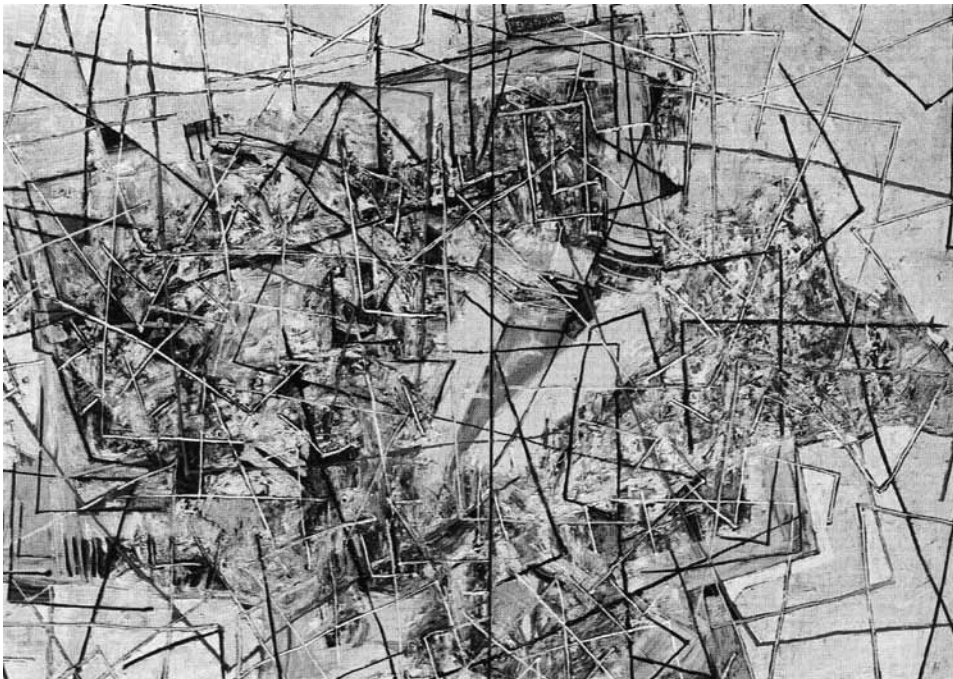
Ważne miejsce w twórczości Stankowycza zajmują utwory poświęcone dramatycznym momentom ukraińskiej historii – np. *Requiem-Kaddisz „Babi Jar”*, oratoria *Panachyda dla zmarłych z głodu i Czarnobylska matka*. Do tego nurtu zaliczyć można również skomponowane w 1992 roku *Trio fortepianowe „Muzyka rudego lasu”*. W partyturze kompozytor umieścił adnotację: „Po czarnobylskiej tragedii las

wokół na skutek strasznego promieniowania zrobił się rudy”. Przejmująca wizja martwego lasu została tu osiągnięta za pomocą bardzo oszczędnych środków techniki kompozytorskiej.

Iwreszcie młode pokolenie lwowskich twórców, które reprezentuje dziś **Zoltan Almaszi** (ur. 1975). Jego muzyka zabrzmiała jeszcze podczas finałowego koncertu 4. Dni Muzyki Ukraińskiej w Warszawie, najważniejsze informacje o kompozytorze można więc znaleźć na stronie 35 niniejszego programu. *Pory roku* na skrzypce i orkiestrę powstały w roku 2011; wersja na trio fortepianowe rok później. Tak utwór scharakteryzował kompozytor: „Ważne tu jest dla mnie nierównomierne odczucie każdej pory roku, co starałem się przekazać w cyklu, właśnie – najdłuższymi dla mnie psychologicznie są zima i wiosna. Przy czym zima dzieli się dla mnie do nowego roku i po. Grudzień – kończy, a styczeń – zaczyna, dlatego też jest tak w moim utworze. Wiosna jest bardzo długa i bardzo pstrokata, dużo się tu dzieje różności. Lato przechodzi bardzo szybko, w ogóle, im dalej, tym czas biegnie z przyspieszeniem”.

PAWEŁ MARKUSZEWSKI

Wasyl Bażaj (ur. 1950) – bez tytułu

Lwowskie Trio Fortepianowe

Założyła w 1999 roku i organizuje jego działalność – Natalia Rewakowicz, pochodząca ze Lwowa pianistka. Wraz z nią zespół tworzą – skrzypaczka Marta Semczyszyn i wiolonczelistka Solomija Kanczalaba. Lwowskie Trio Fortepianowe koncertuje w Polsce i na Ukrainie. W swoim repertuarze posiada utwory Ludwiga van Beethovena, Franza Schuberta, Felixa

Mendelssohna, Antonína Dvořáka, Dmitrija Szostakowicza i Fryderyka Chopina – w Roku Chopinowskim 2010 Trio występowało z monograficznym koncertem poświęconym muzyce kompozytora. Oprócz światowej klasyki z upodobaniem prezentuje muzykę ukraińską, w tym szczególnie twórczość lwowskich twórców, jak Wasyl Barwiński czy Myrośław Skoryk.

fol. Iryna Barańska-Woronina

Natalia Rewakowicz

Ukończyła z wyróżnieniem Lwowskie Konserwatorium Muzyczne im. Mykoły Łysenki w klasie fortepianu Olgi Kaczewej i organów Samuela Dajcza, ponadto swoje pianistyczne umiejętności doskonaliła pod kierunkiem Władimira Viardo. Już podczas studiów zajmowała się kameralistyką, występując z wybitną skrzypaczką Lidią Szutko, uczennicą Dawida Ojstracha. W 1990 roku przyjechała na stałe do Polski. Występuje jako solistka i kameralistka. Ma za sobą występy z orkiestrami symfonicznymi

---

Marta Semczyszyn

Urodziła się we Lwowie, tu też ukończyła Lwowski Instytut Muzyczny im. Mykoły Łysenki (Konserwatorium przed rokiem 1992, Akademia Muzyczna od 2000 roku) w klasie skrzypiec Lidii Szutko, następnie w ramach stażu, również na tej uczelni, kształciła się w dziedzinie kameralistyki w klasie Oresty Kohut (1998–2001). Przez 12 lat (1998–2010) była koncertmistrzem w ukraińsko-szwajcarskiej orkiestrze założonej przez Gunharda Mattesa –

Solomija Kanczalaba

Urodzona we Lwowie, ukończyła Lwowski Instytut Muzyczny im. Mykoły Łysenki w klasie wiolonczeli Jewhena Szpicera (1993–1998). Kontynuowała edukację w swojej Alma Mater na studiach podyplomowych w klasie zespołów kameralnych Oresty Kohut (1998–2001). Od czasu studiów swoją pasję do kameralisty-

mi na Ukrainie i w Polsce. W latach 90. współpracowała z triem fortepianowym Con Fuoco, z którym zrealizowała m.in. poetycko-muzyczny program „Paryski salon Fryderyka” z udziałem Krzysztofa Kolbergera, utrwalony na płycie CD. Koncertowała z Olgą Pasiecznik, Martą Boberską, Adamem Klockiem, Jakubem Jakowiczem i wieloma innymi artystami. Zajmuje się także działalnością pedagogiczną, prowadząc klasę fortepianu w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 1 w Warszawie.

INSO Lemberg. Obecnie jest solistką orkiestry Lwowskiego Teatru Operowego. Od czasu studiów Marta Semczyszyn zajmuje się kameralistyką. Jest współzałożycielką i prymariuszem kwartetu smyczkowego Klassik-Modern, który zdobył nagrody w krajowych i międzynarodowych konkursach muzycznych, występował w wielu krajach Europy, w tym w Polsce, oraz nagrał kilka płyt z muzyką Brahmsa, Mozarta, Czajkowskiego i Szostakowicza.

ki realizuje m.in. grając w kwartecie smyczkowym Klassik-Modern oraz Lwowskim Triu Fortepianowym. Przez wiele lat była koncertmistrzem w ukraińsko-szwajcarskiej orkiestrze INSO Lemberg (1998–2009), następnie w K&K Philharmoniker (2009–2010). Jest wykładowcą Lwowskiej Narodowej Akademii Muzycznej.

ŚRODA, 17 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 19.00
SALA KAMERALNA
KONCERT MUZYKI WSPÓŁCZESNEJ

WYKONAWCY

Ensemble Nostri Temporis

w składzie:

Igor Jermak

flet

Maksym Kołomijec

obój

Serhij Loginow

waltornia

Sonia Suldina

skrzypce

Zoltan Almaszi

wiolonczela

Ołeksij Szmurak

fortepian

Grzegorz Wierus

dyrygent

Filharmonia Narodowa zastrzega sobie możliwość zmiany programu i wykonawców. Podczas koncertów obowiązuje zakaz fotografowania, filmowania i nagrywania dźwięku. Prosimy również o wyłączenie telefonów komórkowych i sygnałów zegarków elektronicznych.

OŁEKSIJ SZMURAK (ur. 1986)*Erlkönig** (2012)**ANNA KORSUN** (ur. 1986)*Undersurface** (2012)**IRYNA BŁOCHINA** (ur. 1982)*Partita na zespół kameralny i taśmę*** (2012)

Przerwa (ok. 15 min.)

OŁENA SIEROWA (ur. 1983)*The Face II** (2012)**MAKSYM KOŁOMIJEC** (ur. 1981)*Speckle** (2012)**MYCHAJŁO SZWED** (ur. 1978)*Inventions*** (2012)**BOHDAN SEHIN** (ur. 1976)*Interaction forms* (2011)

** prawykonanie

* pierwsze wykonanie w Polsce

Siedmioro kompozytorów, urodzonych w latach 70. i 80. XX stulecia, i siedem ich najnowszych dzieł – powstałych w ostatnich miesiącach – to jedynie maleńki wycinek z rozległej panoramy ukraińskiej muzyki współczesnej, który zaprezentuje kijowski Ensemble Nostri Temporis.

Młodzi kompozytorzy, których dzieła zabrzmiały dzisiejszego wieczoru, należą do czołówki ukraińskich twórców swego pokolenia. Studiowali w większości w Kijowie lub we Lwowie i często kontynuowali edukację kompozytorską za granicą. Ich dzieła znane są również poza granicami Ukrainy, także w Polsce – wykonywano je w naszym kraju wielokrotnie, a czworo z siedmiorga kompozytorów było stypendystami polskiego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Gaude Polonia”. Twórcy wykonywanej dziś muzyki stoją u progu swej artystycznej drogi, trudno więc już teraz dokonywać podsumowań dotyczących języka muzycznego ich kompozycji. W swoich utworach wykorzystują najróżniejsze środki i techniki kompozytorskie, skłaniając się raczej w stronę tendencji awangardowych niż tradycyjnej stylistyki.

Oleksij Szmurak (ur. 1986), pianista i kompozytor, współzałożyciel Ensemble Nostri Temporis, studiował kompozycję w Narodowej Akademii Muzycznej w Kijowie pod kierunkiem Ałły Zahajkewycz i Jurija Iszczenki. Jest laureatem międzynarodowych konkursów kompozytorskich, m.in. w Rosji i Szwajcarii. Jego utwory wykonywane były na Ukrainie, w Rosji, Białorusi, Polsce, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Gruzji, Armenii i in.

Anna Korsun (ur. 1986) rozpoczęła edukację kompozytorską w rodzinnym Doniecku u Ołeksandra Nekrasowa, kontynuowała zaś w Kijowie u Myrosława Skoryka. Od roku 2010 studiuje w Monachium u Moritza Eggerta. Jest autorką muzyki orkiestrowej i kameralnej, laureatką ukraińskich i międzynarodowych konkursów kompozytorskich. Jej utwory zabrzmiały m.in. na Ukrainie, w Rosji i Niemczech.

Iryna Błochina (ur. 1982) pochodzi z Izmaiłu. Narodową Akademię Muzyczną Ukrainy w Kijowie ukończyła w klasie Hanny Hawrylec. W ramach stypendium „Gaude Polonia” studiowała w Łodzi u Zygmunta Krauzego, w łódzkiej uczelni muzycznej ukończyła również studia podyplomowe muzyki filmowej, komputerowej

Ołeksij Szmurak

Anna Korsun

Iryna Błochina

i twórczości audiowizualnej. Od roku 2010 mieszka w Warszawie. W jej twórczości dominują utwory symfoniczne i chóralskie, a także muzyka teatralna (np. *Edukacja Rity* w reżyserii Macieja Wojtyłki, Teatr 6. Piętro). Współpracuje z chórem dziecięcym „Alla Polacca”, działającym przy Teatrze Wielkim – Operze Narodowej.

Ola Sierowa

Maksym Kołomijec

Mychajło Szwed

Bohdan Sehin

Olena Sierowa (ur. 1983) studiowała kompozycję w Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy pod kierunkiem Hanny Hawrylec, w ramach stypendium „Gaude Polonia” kontynuowała studia w Krakowie u Zbigniewa Bujarskiego. Wśród jej dzieł odnaleźć można kompozycje symfoniczne, chóralskie i kameralne, jak również muzykę teatralną. Jej utwory wykonywano na licznych festiwalach muzycznych na Ukrainie, ponadto w Rosji, Białorusi, Szwajcarii i Polsce (m.in. podczas Dni Muzyki Kompozytorów Krakowskich).

Maksym Kołomijec (ur. 1981), współzałożyciel – wraz z Ołeksijem Szmurakiem – Ensemble Nostri Temporis, ukończył kijowską Narodową Akademię Muzyczną Ukrainy w dwóch specjalnościach: kompozycji (w klasie Mykoły Kowalina) i gry na oboju (w klasie Wadima Bojko). Jest laureatem licznych konkursów kompozytorskich. Jego utwory zabrzmiały na Ukrainie, w Rosji, Białorusi i innych krajach Europy – np. podczas słynnych Letnich Kursów Nowej Muzyki w Darmstadtzie.

Mychajło Szwed (ur. 1978), Lwówianin, ukończył Akademię Muzyczną w rodzinnym mieście w klasie kompozycji Myroslawa Skoryka, później odbył również staż asystencki na tej uczelni. W ramach programu „Gaude Polonia” studiował w Krakowie u Zbigniewa Bujarskiego. Wśród jego kompozycji odnaleźć można dzieła chóralskie, kameralne i symfoniczne; utwory Szweada wykonywano podczas największych festiwali muzyki nowej na Ukrainie, a także poza jej granicami (m.in. *Bydgoskie Impresje Muzyczne*).

Bohdan Sehin (ur. 1976) urodził się w Borszczowie na Tarnopolszczyźnie, studiował we Lwowie u Myroslawa Skoryka. Dwukrotnie uczestniczył w programie „Gaude Polonia”, pracując pod kierunkiem Zbigniewa Bujarskiego i Zygmunta Krauzego. Był również stypendystą Fundacji Przyjaciół Warszawskiej Jesieni. Współpracował przy organizacji największych festiwali muzyki współczesnej na Ukrainie. Twórczość Sehina, obejmująca kompozycje symfoniczne, chóralskie i kameralne, była prezentowana w licznych krajach Europy, w tym wielokrotnie w Polsce (również podczas festiwalu Warszawa Jesień). Od roku 2010 pełni funkcję dyrektora Ensemble Nostri Temporis.

PAWEŁ MARKUSZEWSKI

Ensemble Nostri Temporis

foto. Andriy Karotycz

Został założony w 2007 roku w Kijowie przez tandem kompozytorów-wykonawców: Maksyma Kołomijca i Ołeksija Szmuraka. Od 2010 roku kierownikiem zespołu jest Bohdan Sehin. Członkowie Ensemble Nostri Temporis nieustannie rozwijają swoje umiejętności twórcze i doskonałą przedstawiane interpretacje, uczęszczając w kursach mistrzowskich w wielu krajach Europy.

Od początku Ensemble Nostri Temporis blisko współpracuje z kompozytorami różnych generacji, promując ich twórczość, jak też inspirując powstawanie nowych dzieł. Ma na swoim koncie prawykonania ponad dwustu utworów, które prezentuje zarówno na festiwalach muzyki współczesnej, jak i w ramach własnych projektów. Dzięki jego działalności zaistniały w świadomości publicznej nazwiska licznych nowych twórców muzyki.

Zespół występował na wielu znanych festiwalach, takich jak *Fest der Innenhöfe* w niemieckim Fryburgu, Międzynarodowe Letnie Kursy Nowej Muzyki w Darmstadtzie, *aXes. Triduum muzyki nowej* w Krakowie, *Inne Przestrzenie* i *Most Przyjaźni* w Moskwie, *Czas Muzyki: Fin de siècle* w Petersburgu, *Dialogi* w Mińsku, *Kontrasty* we Lwowie, Festiwal Operowy w Iwano-Frankowsku oraz festiwale kijowskie:

Gogolfest, *Kyiv Music Fest*, Międzynarodowe Forum Muzyka Młodych, *Premiery Sezonu*, *Uliczne Gry – Gra na Ulicy*. Organizuje także własne wydarzenia artystyczne, spośród których wymienić należy: *3/5 – krótki metraż w muzyce młodych kompozytorów Ukrainy i Polski* (2009), *Chopin – współczesne transkrypcje* (2010), *Małe Tragedie*, *Projekt Audiowizualny*, *Dźwiękolozacja*, *Tranzyt* oraz *Muzyczne propozycje dla Mahlera* (2011).

Muzycy Ensemble Nostri Temporis są otwarci na współpracę z artystami i instytucjami związanymi z każdą dyscypliną sztuki. Inicjowali już interdyscyplinarne projekty łączące elementy muzyki i dramatu, poezji oraz kina. Zespół pracował m.in. z tak znanymi postaciami ukraińskiego świata sztuki i literatury, jak pisarze: Jurij Andruchowycz, Jurij Izdryk, Serhij Żadan i Taras Prochaśko, malarz lwowski Mirosław Wajda oraz projektantka mody Ksenia Marcenko.

W 2011 roku, przy wsparciu Instytutu Polskiego w Kijowie, ukazał się audiobook pt. *Taras Prochaśko i Serhij Żadan czytają Czesława Miłosza* z muzyką specjalnie skomponowaną do tego wydawnictwa przez Ołeksija Szmuraka, Bohdana Sehina i Maksyma Kołomijca, w wykonaniu Ensemble Nostri Temporis.

fot. LaRa

Ukończył z wyróżnieniem studia dyrygenckie w Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie Tomasza Bugaja, a także studia architektoniczne. Jest dyrygentem Orkiestry Symfonicznej Zespołu Szkół Muzycznych im. Stanisława Moniuszki w Łodzi, a od 2010 roku – asystentem dyrygenta Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina. Współpracuje z zespołem muzyki współczesnej Ensemble Nostris Temporis z Kijowa oraz wokально-instrumentalną Grupą IN ANTIS, którą współtworzył. Regularnie koncertuje z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Łódzkiej, ponadto z Orkiestrą Filharmonii Krakowskiej, Polską Filharmonią Kameralną Sopot i zespołami Akademii Muzycznej w Krakowie: orkiestrą symfoniczną, kameralną oraz chórem.

Istotną część jego działalności stanowią projekty związane z muzyką współczesną i alternatywną, a także z pogranicza różnych dziedzin sztuki, np. *Solaris Electronic Opera* Karola Nepelskiego (Festiwal Malta w Poznaniu), *Juliusz Cezar* Georga Friedricha Händla/Karola Nepelskiego wystawiony wraz z Grupą IN ANTIS (Śądecki Festiwal Muzyczny *lubilaei Cantus*) czy projekty realizowane we współpracy z Teatrem CHOREA w Łodzi. Jako dyrygent Ensemble Nostris Temporis prowadził koncert pt. „aXis DE-HU-PL-SK” podczas *aXes. Triduum muzyki nowej* w Krakowie (2011) oraz uczestniczył w projekcie *Tranzyt* na Festiwalu *Kontrasty* we Lwowie (2011).

CZWARTEK, 18 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 19.30
KOŚCIÓŁ ŚW. KRZYŻA
KONCERT CHÓRALNY

WYKONAWCY

Chór Kameralny „Kijów”

Mykoła Hobdycz

dyrygent

Filharmonia Narodowa zastrzega sobie możliwość zmiany programu i wykonawców. Podczas koncertów obowiązuje zakaz fotografowania, filmowania i nagrywania dźwięku. Prosimy również o wyłączenie telefonów komórkowych i sygnałów zegarków elektronicznych.

STEPAN DEHTIAREWSKI (1766–1813)**Koncert duchowny nr 30 (Psalm 99[98])***Pan króluj, niech drżą narody (Hospod' wocarysia, da hniwajutsia ludije)**Maestoso**Andante**Largo**Allegro***IWAN DOMARACKI** (I poł. XVIII w.)**Koncert partesy nr 16***Położ na nas mocną miłość Swoją, Panie (Poloży k nam twerduju lubow Swoju, Hospody)***STAROUKRAIŃSKA MONODIA CERKIEWNA****Dostojny Józef (Błagoobraznyj Josyf)**

(z Irmologionu Przemyskiego, XVII w.)

MYKOŁA ŁYSENKO (1842–1912)*Pieśń Cherubinów (Cheruwymska pisnia)***WALENTYN SYLWESTROW** (ur. 1937)**Trzy dedykacje* (Try pryswiaty)**

(2010)

1. **Psalm (Psalom)** dedykacja dla Giji Kanczelego, sł. Paul Celan, ukr. tłum. Olga Siedakowa
2. **Gloria (Hlorija)** dedykacja dla Alfreda Sznittkego
3. **Pastoralna (Pastoral)** dedykacja dla Arvo Pärta, sł. Pawło Tyczyna

Cztery dedykacje* (Czotyry pryswiaty)

(2010)

1. **Ojciec nasz (Otcze nasz)** dedykacja dla Piotra Czajkowskiego
2. **Alleluja (Aliluja)** dedykacja dla Franza Schuberta
3. **Gloria (Hlorija)** dedykacja dla Kyrjły Stecenki
4. **Alleluja (Aliluja)** dedykacja dla Aleksandra Knaifela

Dumy moje* (Dumy moji), dedykacja dla Virko Baley, sł. Taras Szewczenko (2008)**Dwie pieśni duchowne*** (2010)*Pieśń Cherubinów (Cheruwymska pisnia)**Życzenie wielu lat (Mnohaja lita)*

* pierwsze wykonanie w Polsce

Ukraińska muzyka sakralna rozwijała się przez stulecia w sposób typowy dla śpiewów liturgicznych Cerkwi prawosławnej. Kościoły wschodnie uznają, że tylko głos ludzki jest instrumentem godnym wypowiedzieć Słowo Boże; śpiew a cappella stanowi integralny element liturgii, nie zaś tylko jej zewnętrzną oprawę.

Inaczej niż miało to miejsce w Europie Zachodniej, w muzyce religijnej prawosławia przez setki lat przeważała monodia – śpiew jedno głosowy, choć znacznie bardziej rozwinięty pod względem melodycznym i rytmicznym niż rzymski chorał gregoriański. Wielogłosowość zaczęła dominować dopiero w XVII wieku. Zgodnie z duchem ówczesnej epoki, kompozycje polifoniczne zaczęto nazywać koncertami (z łacińskiego *concertare* – współzawodniczyć), główną zasadą tych utworów stał się bowiem kontrast: przede wszystkim obsady (fragmenty solowe i chóralne), faktury (polifonia i homofonia), ale także wszystkich innych elementów muzycznych. Nowy, wielogłosowy styl muzyki sakralnej otrzymał nazwę śpiewu partesy (z łacińskiego *partes* – partia solowa, głos chóralny).

Najstarsze zachowane koncerty partesy to dzieła anonimowe. Jednym z pierwszych XVII-wiecznych twórców znanych z nazwiska był Mykoła Dylecki, a apogeum rozwoju ukraińskiej muzyki sakralnej to zwłaszcza druga połowa XVIII stulecia i twórczość takich kompozytorów, jak Maksym Berezowski, Artem Wedel, a szczególnie Dmytro Bortniański.

Oleksandr Tarasewycz (1650–1727) – Poświęcenie Soboru Wniebowstąpienia NMP, miedzioryt, 1702

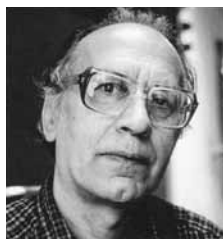

Strona tytułowa zbioru nut z biblioteki Ławry Kijowsko-Pieczerskiej, II poł. XVIII w.

Jedną z ciekawszych postaci w muzyce tego okresu był również **Stepan Dehtiarewski** (1766–1813), syn ukraińskiego chłopca pańszczyźnianego z kurskiej guberni. Kształcił się m.in. we Włoszech i w Petersburgu, był kapelmistrzem na tamtejszym dworze Szeremietiewów, po zwolnieniu ze służby osiadł w Moskwie. Najśłynniejszym jego dziełem jest pierwsze rosyjskie oratorium *Minin i Pożarski*, skomponował także około sześćdziesięciu koncertów duchownych na chór *a cappella*.

Znacznie mniej znanym twórcą był **Iwan Do-maracki**, którego życie i twórczość wciąż czekają na dogłębne zbadanie przez muzykologów. Wiadomo, że działał w pierwszej połowie XVIII wieku, prawdopodobnie w Kijowie. W rękopisach zachowały się jego koncerty partesne, ich liczba jest jednak nieznana, a autorstwo niektórych dzieł nie zostało jeszcze potwierdzone.

Do najwybitniejszych postaci kultury ukraińskiej w XIX wieku należał **Mykoła Łysenko** (1842–1912), zwany przez współczesnych „hetmanem ukraińskiej muzyki”. Do historii przeszedł przede wszystkim jako twórca ukraińskiej opery narodowej oraz licznych pieśni, jednak w jego kompozytorskiej spuściźnie odnaleźć można również wiele dzieł sakralnych. To on właśnie jest autorem pięknej *Modlitwy za Ukrainę*, od roku 1992 będącej oficjalnym hymnem Ukraińskiej Cerkwi Prawosławnej Patriarchatu Kijowskiego. Do najznakomitszych dzieł sakralnych Łysenki należy także *Pieśń Cherubinów* – opracowanie jednej ze stałych części liturgii prawosławnej.

Valentyn Sylwestrow

Walentyn Sylwestrow (ur. 1937) to niewątpliwie najbardziej znany na świecie współczesny kompozytor ukraiński. Kijowianin, uczeń wielkiego Borysa Łatoszyńskiego – „ojca” ukraińskiej muzyki współczesnej – zaliczany jest dziś do czołowych twórców muzyki nowej. Po krótkim „flircie” z awangardą we wczesnych utworach, od lat 70. zbliża się do estetyki postmodernizmu. Sam jednak woli określać swe dzieła jako „meta-muzykę”, twierdząc: „Nie piszę nowej muzyki. Moja muzyka jest odpowiedzią i echem tego, co już istnieje”. Niezwykle obszerny katalog dzieł Sylwestrowa obejmuje wszystkie gatunki – od muzyki orkiestrowej (osiem symfonii, liczne dzieła na instrument solowy z orkiestrą), poprzez utwory kameralne, solowe, choralne, aż po muzykę oratoryjną (*Requiem dla Larysy*).

Herb starego Kijowa przedstawiający św. Michała Archanioła

Monumentalne kompozycje Sylwestrowa odznaczają się niezwykle urodą brzmienia, refleksyjnym charakterem oraz wielkim bogactwem nawiązań i aluzji do muzyki przeszłości. „W gruncie rzeczy jestem lirycznym – mówi o sobie kompozytor – i to, na czym najbardziej mi zależy, to poezja w muzyce”. Ważne miejsce wśród jego dzieł zajmuje więc muzyka wokalna – zarówno solowa, jak i choralna. Istotnym zjawiskiem w twórczości Sylwestrowa, zwłaszcza w ostatnich latach, są „dedykacje” – kompozycje poświęcone innym twórcom i często nawiązujące do ich stylistyki. Pierwszy z dwóch cykli utworów sakralnych, wykonywanych podczas dzisiejszego koncertu, to dzieła poświęcone Giji Kanczelemu, Alfredowi Sznittkemu i Arvo Pärtowi – kompozytorom zaliczanym często wraz z Sylwestrowem do nurtu „wschodnioeuropejskiego mistycyzmu”. Drugi cykl – to dedykacje dla wielkich muzyków przeszłości: Piotra Czajkowskiego, Franza Schuberta, Kyrły Stencki (jednego z najznakomitszych ukraińskich twórców przełomu XIX i XX stulecia), a także współczesnego rosyjskiego kompozytora Aleksandra Knaifela. Kolejny utwór dedykowany jest Virko Baleyowi – ukraińskiemu kompozytorowi i dyrygentowi działającemu w Ameryce, który jeszcze w czasach komunizmu aktywnie propagował muzykę Sylwestrowa poza Związkiem Radzieckim. W tym przypadku tekst nie pochodzi z liturgii prawosławnej, lecz zaczerpnięty został z jednego z najśłynniejszych wierszy ukraińskiego wieszczki, Tarasa Szewczenki – *Dumy moje*. Ostatnie dwa dzieła to ponownie muzyka sakralna: *Pieśń Cherubinów* i *Mnohaja lita* – liturgiczne życzenie wielu lat życia i Bożego błogosławieństwa.

PAWEŁ MARKUSZEWSKI

Sobór Sofijski w Kijowie, wzniesiony w latach 1017–1031

Chór Kameralny „KIJÓW”

Jeden z czołowych ukraińskich profesjonalnych zespołów chóralnych. Założony w 1990 roku przez utalentowanego kijowskiego dyrygenta Mykołę Hobdycza, w krótkim czasie zdobył międzynarodową popularność. Ceniony jest za dyscyplinę wykonawczą, zespolenie głosów oraz wyrafinowane, ujmujące brzmienie. W swoim repertuarze posiada ukraińską i światową klasykę, od średniowiecza po muzykę współczesną. Jest uznanym wykonawcą twórczości ukraińskich kompozytorów tzw. „złotego wieku” – Dmytra Bortniańskiego, Artema Wedla i Maksyma Berezowskiego, promuje także muzykę współczesnych twórców ukraińskich oraz sięga po muzykę ludową. Chór Kameralny „Kijów” śpiewał m.in. w Carnegie Hall w Nowym Jorku, w sali koncertowej St John’s Smith Square w Londynie, w katedrach Paryża, Reims, Strasburga, Chartres,

w salach filharmonicznych Utrechtu, Amsterdamu, Berlina, Mińska czy Moskwy. Brał udział w konkursach chóralnych na całym świecie, zdobywając „Złoty Dyplom” I Konkursu Chóralnego im. Roberta Schumana w Zwickau (Niemcy, 1992), I nagrodę XII Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce (1993), Grand Prix VI Międzynarodowego Konkursu Chóralnego w Sligo (Irlandia, 1993), II nagrodę Międzynarodowego Konkursu Muzycznego Eisteddfod w Llangollen (Walia, 1994) czy Grand Prix spośród laureatów z lat poprzednich XX Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce (2001). Dyskografia Chóru Kameralnego „Kijów” liczy 39 płyt, w tym większość repertuaru została nagrana po raz pierwszy. Zespół ma szczególne zasługi w propagowaniu muzyki ukraińskiej, którą wielokrotnie rejestrował dla różnych europejskich rozgłośni radiowych.

Mykoła Hobdycz

Urodził się na Podkarpaciu (Ukraina Zachodnia). W 1985 roku ukończył Kijowskie Konserwatorium Muzyczne im. Piotra Czajkowskiego na wydziale dyrygentury chóralnej. Pracował w Kijowie jako chórmistrz Męskiej Kapeli Chóralnej im. Lwa Rewuckiego (1983–1984), a także jako dyrygent Narodowego Chóru Ukrainy „Dumka” (1894–1990). W grudniu 1990 roku założył Chór Kameralny „Kijów”, którego dyrektorem jest do dziś i z którym rozwinął bardzo aktywną działalność koncertową i nagraniową. Pod jego dyktando zespół znalazł się w gronie laureatów wielu międzynarodowych konkursów chóralnych. Z Chórem „Kijów” wziął udział w blisko

trzydziestu festiwalach, dyrygował ponad tysiącem koncertów na scenach 21 krajów świata, m.in. w USA, Kanadzie, Wielkiej Brytanii, Irlandii, Francji, Austrii, Włoszech, Norwegii, Szwajcarii i Rosji. Nagrał 42 płyty, które zostały wydane przez prestiżowe wytwórnie fonograficzne, np. RCA Records, Naxos, ECM Records, Acte Préalable i in.

Mykoła Hobdycz odkrywa nieznaną dotąd postać ukraińskiej muzyki XVII i XVIII wieku, jak Stepan Dehtiarowski czy Iwan Domaracki, przywracając ich twórczość życiu koncertowemu. Otrzymał tytuł Zasłużony Działacz Sztuki Ukrainy, a także prestiżową Narodową Nagrodę Ukrainy im. Tarasa Szewczenki.

Olga Pasiecznik

sopran

Natalia Pasiecznik

fortepian

PROGRAM

MYKOŁA ŁYSENKO (1842–1912)

Wiśniowy sadek (Sadok wysznewy)

śl. Taras Szewczenko

Astry (Ajstry), śl. Ołeksandr Ołeś

Niczego, niczego (Niczoho, niczoho)

śl. Mykoła Woronyj

Jest obojętnie mi (Meni odnakowo)

śl. Taras Szewczenko

WIKTOR KOSENKO (1896–1938)

Oni stali milcząc (Wony stojały mowczky)

śl. Wiktor Strażew, ukr. tł. Bohdan Mordai

Smutny jestem (Sumnyj ja)

śl. Michaił Lermontow, ukr. tł. Leonid Perwomajski

JAKIW STEPOWYJ (1883–1921)

Nie graj, nie graj (Ne hraj, ne hraj)

śl. Maksym Rylski

Nie zabierajcie z zielonej łąki wierzb (Ne berit' iz zelenoho luhu werby), śl. Ołeksandr Ołeś

MYROŚLAW SKORYK (ur. 1938)

Gdybym miała trzewiczki (Jakby meni

czerewyky), śl. Taras Szewczenko

KYRYŁO STECENKO (1882–1922)

Pieśń wieczorna (Weczirnia pisnia),

śl. Wołodymyr Samijlenko

Stałam i słuchałam wiosny (Stojała ja i słuchała wesnu), śl. Lesia Ukrainka

WALENTYN SYLWESTROW

(ur. 1937)

5 Pieśni do słów Iwana Franki*

Twoje oczy (Twoji occhi)

Oj, ty dziewczyno z orzecha ziarno

(*Oj, ty diwczyno z horicha zernia*)

Rozwiejcie się z wiatrem (Rozwijtesia z witrom)

Sypie śnieg (Syple snih)

Choć ty nie będziesz kwiatem kwitnąc

(*Chocz ty ne budeś kwitkoju cwisty*)

Przerwa (ok. 15 min.)

MYKOŁA ŁYSENKO (1842–1912)

Łąką idę, konia wiodę (Łuhom idu, konia wedu)

śl. ludowe

Cicho, cicho Dunaj wodę niesie (Tycho, tycho

Dunaj wodu nese), śl. ludowe

Oj, nie świeć księżycu (Oj, ne swity misiaczenku)

śl. ludowe

Oj, łąką idę (Oj, łuhom idu), śl. ludowe

Deszczyk (Doszczyk), śl. ludowe

WASYL BARWIŃSKI (1888–1963)

Oj, chodzi sen koło okien (Oj, chodyt' son koło wikon), śl. ludowe

NESTOR NYŻANKIWSKI (1893–1940)

Oj, w polu ogródek (Oj, w poli sadok), śl. ludowe

DENYS BONKOWSKI (1816–1869)

Na cóż mnie czarne brwi (Naszczto meni czorni browy), śl. Taras Szewczenko

MYKOŁA KOŁESSA (1903–2006)

Pieśni łemkowskie (wybór)

Oj, górą wołki (Oj, horamy wołońky), śl. ludowe

Czy to mi się widzi (Czy to my sia wydyt)

śl. ludowe

Powiedźże mi (Powidź że mi), śl. ludowe

DEZYDERIJ ZADOR (1912–1985)

Pieśni zakarpackie (wybór)

Pod dębiną, pod zieloną (Pid dubynoju, pid zelonoju), śl. ludowe

Pokroiłam palec (Porizala-m perstyk), śl. ludowe

Zgadywanka (Hadanoczka), śl. ludowe

Hej, Iwanie! (Hej, Iwane!), śl. ludowe

*pierwsze wykonanie w Polsce

W żadnym innym kraju drzewo ludowej poezji nie wydało tak wielkich owoców, nigdzie duch narodu nie objawił się w pieśniach tak żywo i prawdziwie, jak u Ukraińców” – twierdził niemiecki poeta Friedrich von Bodenstedt. Adam Mickiewicz zaś pisał: „Plaszczyzny ukraińskie są stolicą poezji lirycznej. Stąd piosnki nieznanym poetów obiegały często całą słowiańszczyzną”.

Anonim – Kozak Mamaj z dwiema dziewczynami, II poł. XVIII w.

Echa ukraińskich pieśni ludowych odnaleźć można w dziełach szeregu europejskich kompozytorów, od klasyków wiedeńskich, poprzez Chopina, Liszta, Moniuszkę, Czajkowskiego, aż po Szymanowskiego, Prokofiewa i innych twórców XX stulecia. Również znaczną część spuścizny kompozytorów ukraińskich XIX i XX wieku stanowią opracowania pieśni ludowych. Te najpopularniejsze trafiły pod strzechy – powszechnie znane i do dziś chętnie śpiewane przez Ukraińców, postrzegane są zazwyczaj jako dzieła anonimowe.

Podobną popularnością cieszą się pieśni do słów ukraińskich poetów. Niewyczerpanym źródłem dla twórców muzyki jest liryka ukraińskiego wieszczka, Tarasa Szewczenki (1814–1861). Jego wiersze, nawiązujące często do poezji lu-

dowej, pełne są również odniesień do ukraińskiej historii i tradycji. Kompozytorzy chętnie sięgają także po teksty innych wielkich twórców literatury – Iwana Franki (1856–1916), Łesi Ukrainki (1871–1913) czy Ołeksandra Ołesia (1878–1944).

Fenomenu ukraińskiej liryki wokalne nie sposób zrozumieć bez choćby pobieżnego zapoznania się z tekstami pieśni. Oto tekst pierwszego z wykonywanych dzisiaj wieczoru utworów – *Sadok wysznemyj* Tarasa Szewczenki (w przekładzie Czesława Jastrzębca-Kozłowskiego):

Wiśniowy sadek koło chatki,
Chrabąszczów nad wiśniami brzęk,
Powracających pługów szczęk.
Z wieczszą już czekają matki,
Dziewczęcych piosnek słyhać dźwięk.

Wieczerać siedli koło chatki;
Lśni gwiazdka skróś gałęzi splot.
Wieczszą córka poda wlot,
Matus chce zrzędzić, lecz jej gadki,
Raz wraz przerywa słowik-trzpiot.

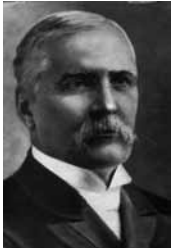
Do snu matula koło chatki
Pokładła małe dzieci już.
A sama przy nich legła tuż.
...I tylko słowik i dzierlatki
Dziewczęta nie śpią aż do zórz.

Wasył Tropinin (1780–1857) – Dziewczyna z Podola

Kompozytor tego utworu, **Mykoła Łysenko** (1842–1912), to bodaj najwybitniejszy twórca pieśni w dziejach muzyki ukraińskiej. Ponad połowa spośród jego ponad stu dwudziestu pieśni solowych i chóralnych powstała do tekstów Szewczenki. Siegał też po wiersze innych poetów ukraińskich, a także twórców europejskich (Heinricha Heinego, Adama Mickiewicza i in.) w ukraińskich przekładach. Łysenko był również jednym z najbardziej aktywnych XIX-wiecznych badaczy folkloru ukraińskiego – jego zbiory opracowań ukraińskich pieśni ludowych zawierają w sumie ponad sześćset utworów.

Twórczość liryczna Łysenki znalazła licznych naśladowców. Wśród jej najwybitniejszych kontynuatorów na przełomie XIX i XX wieku należy wymienić m.in. **Kyryła Stecenkę** (1882–1922), twórcę również znakomitych dzieł chóralnych, oraz **Jakiwa Stepowego** (1883–1921), ucznia Nikołaja Rimskiego-Korsakowa. Do nieco młodszego pokolenia należą wspomniany już wcześniej **Wasył Barwiński**

Mykoła Łysenko

Jakiw Stepowij

Mykoła Kolessa

Dezyderij Zador

Kyryło Stecenko

Wiktor Kosenko

(1888–1963) i **Nestor Nyżankiwski** (1893–1940), obaj znani zwłaszcza jako kompozytorzy miniatur fortepianowych. Wybitną postacią muzyki ukraińskiej pierwszej połowy XX stulecia był też **Wiktor Kosenko** (1896–1938), twórca dzieł symfonicznych, kameralnych i fortepianowych, a także wielu pieśni oraz opracowań pieśni ludowych.

Do skarbnicy muzycznego folkloru sięgają chętnie również liczni kompozytorzy XX stulecia. Należy tu wymienić przede wszystkim **Mykoła Kolessę** (1903–2006), wybitnego kompozytora i dyrygenta, syna jednego z najważniejszych ukraińskich etnografów i muzykologów, Filareta Kolessy. Znaczącą postacią kultury muzycznej ukraińskiego Zakarpacia był **Dezyderij Zador** (1912–1985), także kompozytor i dyrygent, autor niezliczonych solowych i chóralnych opracowań pieśni ludowych. Twórczość pieśniową uprawiają też kompozytorzy współcześni, w tym wspomniani już **Myrosław Skoryk** (ur. 1938) i **Walentyn Sylwestrow** (ur. 1937).

PAWEŁ MARKUSZEWSKI

Olga Pasiecznik

Urodziła się w Równem na Ukrainie. W rodzinnym mieście studiowała grę na fortepianie i pedagogikę muzyczną. Studia wokalne odbyła w Kijowskim Konserwatorium, zaś studia poddyplomowe w warszawskiej Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina. W 1992 roku zadebiutowała na scenie Warszawskiej Opery Kameralnej, a cztery lata później na scenie Théâtre des Champs-Élysées w Paryżu (jako Pamina w *Czarodziejskim flecie*) – od tego momentu rozpoczęła się jej międzynarodowa kariera. Ma na swoim koncie szereg pierwszoplanowych partii, m. in. w operach Monteverdiego, Glucka, Händla, Mozarta, Webera, Bizeta, Rossiniego, Verdiego, Pucciniego, Debussy'ego, Czajkowskiego oraz kompozytorów współczesnych. Role te przyniosły jej wielkie uznanie krytyki i publiczności. Występuje także w repertuarze kameralnym, z recitalami z siostrą pianistką Natalią Pasiecznik oraz w licznych koncertach oratoryjnych i symfonicznych we wszystkich niemal krajach Europy, Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Japonii i Australii. Odnosiła sukcesy, śpiewając w słynnych salach koncertowych i na wielu prestiżowych scenach operowych, takich jak Opéra Bastille, Théâtre des Champs-Élysées, Salle Pleyel, Concertgebouw, Konzerthaus Berlin, Teatro Real (Madryt), Bayerische Staatsoper, Wiener Konzerthaus, Lincoln Center, Opera Flamandzka, Grand Théâtre de Genève, Opery Narodowe w Warszawie i Helsinkach. Wielokrotnie współpracowała z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Narodowej, Sinfonią Varsovią, Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Narodową Filharmoniczną Orkiestrą Rosji, Teatro del Maggio Musicale Fiorentino, Orquesta Nacional de España, Wiener Symphoniker, Münchner Philharmoniker, Orchestre Philharmonique de Radio France, Orchestre National de France, Orchestre Philharmonique du Luxembourg, Orchestre National de Belgique, a także z większością europejskich orkiestr grających na dawnych instrumentach, m.in. z Das Neue Orchester, Concerto Köln, The English Concert, Academy of

Ancient Music, Les Musiciens du Louvre-Grenoble, Akademie für Alte Musik Berlin, Orkiestra XVIII wieku, z zespołami Concerto Vocale i Collegium Vocale Gent. Występowała pod batutą takich mistrzów, jak Frans Brüggen, Jean-Claude Casadesus, Marcus Creed, Paul McCreech, René Jacobs, Roy Goodman, Heinz Holliger, Philippe Herreweghe, Kazimierz Kord, Jerzy Maksymiuk, Jean-Claude Malgoire, Marc Minkowski, John Nelson, Peter Neumann, Kazushi Ono, Sakari Oramo, Andrew Parrott, Krzysztof Penderecki, Trevor Pinnock, Marc Soustrot, Andreas Spering, Christoph Spering, Marcello Viotti, Antoni Wit, Massimo Zanetti. Artystka jest laureatką międzynarodowych konkursów wokalnych – 's-Hertogenbosch w Holandii (II nagroda, 1994), im. Mirjam Helin w Helsinkach (II nagroda, 1999) oraz im. Królowej Elżbiety w Brukseli (III nagroda, nagroda specjalna w dziedzinie muzyki oratoryjnej oraz nagroda publiczności, 2000). Została wyróżniona także w Polsce – *Paszportem* tygodnika „Polityka” (1997), nagrodami polskiego przemysłu fonograficznego *Fryderyk* za najlepsze nagrania solowe w 1997 i 2004 roku (*Pieśni kurpiowskie* Szymanowskiego i *Chantefleurs et Chantefables* Lutosławskiego), nagrodą *Orfeusz* festiwalu Warszawska Jesień (1999), Złotym Krzyżem Zasługi (2001) oraz Nagrodą im. Andrzeja Hiolskiego (2004) za najlepszą kobiecą rolę operową (Melizanda w operze Debussy'ego *Peleas i Melizanda*, Teatr Wielki – Opera Narodowa). W 2005 i 2010 roku była nominowana przez międzynarodowy magazyn operowy „Opernwelt” do tytułu „Najlepsza śpiewaczka sezonu artystycznego” za rolę Almireny (*Rinaldo* Händla) i Roksany (*Król Roger* Szymanowskiego). W 2006 roku przyznano artystce także nagrodę monachijskiego festiwalu Opernfestspiele, w 2007 – nagrodę im. Cypriana Kamila Norwida, a w 2011 – doroczną Nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W swoim dorobku fonograficznym ma ponad 50 CD i DVD, które nagrała m.in. dla firm Dabringhaus und Grimm, Harmonia Mundi, Naxos i Opus 111.

Natalia Pasiecznik

Urodzona w Równem na Ukrainie, naukę gry na fortepianie rozpoczęła w wieku 3 lat, następnie uczyła się w szkole dla dzieci szczególnie uzdolnionych we Lwowie. Muzyczną edukację kontynuowała w Konserwatorium Muzycznym im. Mykoły Łysenki we Lwowie, na studiach dyplomowych w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie pod kierunkiem Andrzeja Stefańskiego oraz w Królewskiej Akademii Muzycznej w Sztokholmie u Staffana Schei. Jest laureatką Konkursu Pianistycznego „Nordic” w Nyborg (Dania, 1998) i Konkursu Pianistycznego w Cincinnati (USA, 1999), a w 2001 roku otrzymała nagrodę specjalną w Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Umberto Michelego w Mediolanie. Artystka posiada bardzo bogaty repertuar, który wykonuje nie tylko na współczesnym fortepianie, lecz także na instrumentach z epoki, występując zarówno jako solistka, jak i kamealistka. Koncertowała w całej Europie, USA, Japonii i Argentynie pod batutą takich dyrygentów, jak Christopher Hogwood, Jewgienij Swietłanow, Arie van Beek, Jacek Kasprzyk, Marek Moś, B. Tommy Andersson, Robert Stehli. Występowała gościnnie w wielu salach

koncertowych, m.in. Suntory Hall w Tokio, Berwaldhallen i Konserthuset w Sztokholmie, De Singel w Antwerpii, Auditori Wintertur w Barcelonie, Musikhalle w Hamburgu czy Teatro Colón w Buenos-Aires. Współpracowała z wybitnymi orkiestrami, np. ze Swedish Radio Symphony Orchestra, Mozarteumorchester Salzburg, Orchestre d’Auvergne, oraz była zapraszana na prestiżowe festiwale w Polsce i poza jej granicami. Nagrywała zarówno dla rozgłośni radiowych, telewizyjnych, jak też znanych wytwórni płytowych: Opus 111, Naxos, Pro Musica Camerata, Musicon. Jej solowy album *The fourth dimension* z muzyką Jana Sebastiana Bacha i Oliviera Messiaena otrzymał najwyższą ocenę (pięć gwiazdek) magazynu „Muzyka 21”. Płytę z pieśniami Mozarta, nagraną z siostrą, Olgą Pasiecznik, uhonorowano Nagrodą im. Cypriana Kamila Norwida. Ich kolejny wspólny projekt *Chopin – Complete Songs*, wydany przez Naxos w Roku Chopinowskim 2010, został wysoko oceniony przez krytyków „Gramophone”, „Diapason” i „Ruchu Muzycznego”. Jest profesorem w Królewskiej Akademii Muzycznej w Sztokholmie.

foto. Jarosław Budzyński

NIEDZIELA, 21 PAŹDZIERNIKA 2012, GODZ. 18.00
SALA KONCERTOWA
KONCERT SYMFONICZNY

WYKONAWCY

Narodowa Orkiestra Symfoniczna Ukrainy

Wołodymyr Sirenko

dyrygent

soliści

Bartosz Koziak

wiolonczela

József Örményi

fortepian

Filharmonia Narodowa zastrzega sobie możliwość zmiany programu i wykonawców. Podczas koncertów obowiązuje zakaz fotografowania, filmowania i nagrywania dźwięku. Prosimy również o wyłączenie telefonów komórkowych i sygnałów zegarków elektronicznych.

OŁEKSANDR SZYMKO (ur. 1977)*Elysium* na orkiestrę* (2010)**LUBAWA SYDORENKO** (ur. 1979)

Koncert wiolonczelowy* (2010)

Przerwa (ok. 20 min.)

IGOR SZCZERBAKOW (ur. 1955)

II Koncert fortepianowy* (2006)

*Allegro**Agitato**Adagio. Allegro***ZOLTAN ALMASZI** (ur. 1975)II Symfonia *Wyspa** (*Ostriw*)

(2010)

*Moderato cantabile**Wariacje* [na temat zakarpackiej pieśni *Oj, wiem ja, że grzech mam (Oj, ja znaju szczo hrich maju)*]*Epilog*

* pierwsze wykonanie w Polsce

W programie finałowego koncertu 4. Dni Muzyki Ukrainńskiej w Warszawie zaprezentowana zostanie ukraińska muzyka najnowsza. Autorami wykonywanych dziś kompozycji symfonicznych i koncertowych, powstałych na przestrzeni kilku ostatnich lat, są twórcy młodego i średniego pokolenia, związani z dwoma najbardziej prężnymi ośrodkami muzyki nowej na Ukrainie: Kijowem i Lwowem.

Oleksandr Szymko

Oleksandr Szymko (ur. 1977), pianista i kompozytor, urodził się w Borszczowie na Tarnopolszczyźnie. Studiował kompozycję u Jurija Iszczenki w Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy w Kijowie, w ramach programu stypendialnego „Gaude Polonia” odbywał staż artystyczny pod kierunkiem Aleksandra Lasonia w Akademii Muzycznej w Katowicach. Od roku 2007 jest kierownikiem muzycznym Narodowego Akademickiego Teatru Rosyjskiego Dramatu im. Łesi Ukrainki w Kijowie. Jego kompozycje wielokrotnie były wykonywane w Polsce, m.in. podczas Warszawskich Spotkań Muzycznych i Festiwalu Muzyki Nowej w Bytomiu. Katalog dzieł Szymki obejmuje utwory symfoniczne, koncertowe, kameralne, fortepianowe, wokalnie-instrumentalne, sceniczne, a także muzykę teatralną.

Kompozytor tak pisze o swojej muzyce: „Každy mój nowy utwór to jeszcze jedna próba zrozumienia największej tajemnicy życia – życia. Próba odnalezienia tych więzów, które niegdyś łączywały nas mocno z przyrodą. [...] W mojej twórczości przeprowadzam paralele między zjawiskami przyrody i ludzką naturą. Gdzieś utopia, gdzieś rzeczywistość, gdzieś zatarcie granic między realnością i fantastyką, zwyczajnością i nieprawdopodobieństwem, szczęściem i nieszczęściem, życiem i śmiercią, zwycięstwem i porażką, przeszłością i przyszłością, pierwiastkiem ludzkim i boskim. W swojej muzyce chcę odtworzyć głosy ptaków i szelest ich skrzydeł, dźwięki morskich fal, szum deszczu i leśnych drzew, lecz najważniejsze jest niepowstrzymane pragnienie – ucieczka do marzenia, gdzie wszystko rozświetlone jest blaskiem porannego słońca i zwyciężającej wszystko miłości”. *Elysium* na orkiestrę symfoniczną, określane również przez kompozytora jako *III Symfonia*, powstało w roku 2010 pod wpływem filmu *Ciche światło* Carlosa Reygadasa.

Lubawa Sydorenko

Lubawa Sydorenko (ur. 1979) to jedna z najciekawszych kompozytorek lwowskich młodego pokolenia. Studiowała kompozycję we Lwowie u Jurija Łaniuka, w ramach stypendium programu „Gaude Polonia” pracowała pod kierunkiem Zbigniewa Bujarskiego w krakowskiej Akademii Muzycznej. Jest laureatką międzynarodowych konkursów kompozytorskich. Jej utwory wykonywano w wielu krajach Europy, w tym w Polsce – m.in. podczas Warszawskiej Jesieni oraz Dni Muzyki Kompozytorów Krakowskich. Do najważniejszych nurtów twórczości Sydorenko należą kompozycje symfoniczne, kameralne, solowe, a także muzyka elektroniczna. *Koncert wiolonczelowy*, skomponowany w 2010 roku, inspirowany jest filmem *Solaris* Andrieja Tarkowskiego.

Igor Szerbakow

Igor Szerbakow (ur. 1955) to jeden z najznakomitszych ukraińskich twórców swego pokolenia. Ukończył studia kompozytorskie w Kijowie u Witalija Kirejki, obecnie jest profesorem kompozycji w stołecznej Narodowej Akademii Muzycznej. Od roku 2010 pełni funkcję przewodniczącego Związku Kompozytorów Ukrainy. Jego utwory wykonywane są na całym świecie, polscy słuchacze mieli okazję zapoznać się z nimi np. podczas festiwalu *Musica Polonica Nova*, Warszawskich Spotkań Muzycznych i Dni Muzyki Kompozytorów Krakowskich. Obszerny katalog dzieł Szerbakowa obejmuje utwory należące do niemal wszystkich gatunków; do najbardziej znanych kompozycji należą m.in. *Wers pokutny* na skrzypce i orkiestrę, *Stabat Mater* na chór mieszany, dwa *Koncerty fortepianowe*. Tak o twórczości kompozytora pisze muzykolog Hałyna Stepanczenko: „Igor Szerbakow oddziałuje na publiczność poprzez umiejętność ukazania w utworach najbardziej skrytych myśli i odczuć człowieka, stale zagłębiając się w jego wewnętrzne życie duchowe. Kompozytor zdaje się prowadzić ze słuchaczem niewymuszony dialog, w którym przeplatają się wątki dramatyczne i liryczne. [...] Pragnie on ukazać w muzyce świat człowieka, jego najcenniejsze wartości: wiarę, dobro, piękno”. *II Koncert fortepianowy*, skomponowany w 2006 roku, poświęcony jest pamięci Dmitrija Szostakowicza. Szerbakow przytacza w utworze temat z ostatniej, *XV Symfonii* rosyjskiego kompozytora, jak również wykorzystane przez niego w tym dziele cytaty.

Kijów – Majdan Niezależności, z prawej strony budynek Narodowej Akademii Muzycznej im. Piotra Czajkowskiego

Zoltan Almaszi

Zoltan Almaszi (ur. 1975) zdobywał wykształcenie kompozytorskie we Lwowie u Jurija Łaniuka i w Kijowie u Jewhena Stankowycza, ukończył ponadto studia w zakresie gry na wiolonczeli. Był stypendystą programu „Gaude Polonia”, pracując pod kierunkiem Aleksandra Lasonia w Akademii Muzycznej w Katowicach. Wykłada w katedrze kompozycji kijowskiej uczelni muzycznej, jako wiolonczelista jest członkiem kilku zespołów specjalizujących się w wykonywaniu muzyki współczesnej. W jednym z wywiadów stwierdził: „Staram się pisać dla szerokiej publiczności, więc sądzę, że moja muzyka jest przystępna”. *II Symfonia „Wyspa”* („Ostriv”) Almaszkiego powstała w roku 2010.

PAWEŁ MARKUSZEWSKI

Narodowa Orkiestra Symfoniczna Ukrainy (NSOU)

Jest jedną z najlepszych orkiestr symfonicznych Europy Wschodniej. Została założona w 1918 roku na mocy dekretu hetmana Pawła Skoropadskiego, ówczesnego przywódcy Ukrainy. Pracowali z NSOU tacy mistrzowie batuty, jak m.in. Claudio Abbado, Leopold Stokowski, Igor Markevitch, Kurt Sanderling, Jewgienij Mrawiński, Konstanty Iwanow, Franco Ferrara, Kirił Kondraszyn, Kurt Masur, Jewgienij Swietłanow, Giennadij Rożdniestwienki. Przez 25 lat od 1937 roku dyrektorem artystycznym zespołu był Natan Rachlin. Koncertowało z orkiestrą także wielu wybitnych solistów, jak Artur Rubinstein, Yehudi Menuhin, Isaac Stern, Dawid Ojstrach, Światosław Richter, Mścisław Rostropowicz, Emil Gilels, Leonid Kogan, Gidon Kremer, Oleg Krysa, Montserrat Caballé, José Carreras czy Juan Diego Flórez.

Orkiestra wyjątkowo szybko zyskała rozgłos poza Ukrainą. Po jej moskiewskich występach Dmitrij Szostakowicz pisał: „Wybitnych i utalentowanych muzyków mogłoby im pozazdrościć wiele innych orkiestr, a gra zespołowa jest na najwyższym poziomie. Poszczególne soliści i sekcje instrumentalne także grają nadzwyczaj dobrze i znakomicie ze sobą współpracują – jak w najsztywniejszych świato-

wych orkiestrach symfonicznych”. NSOU zostały powierzone prawykonania dzieł Siergieja Prokofiewa, Dmitrija Szostakowicza, Arama Chaczaturiana, Borysa Latoszyńskiego, Walentyna Sylwestrowa, Myrosława Skoryka i Jewhena Stankowycza.

Dyskografia Narodowej Orkiestry Symfonicznej Ukrainy po 1993 roku obejmuje ponad 80 płyt z repertuarem ukraińskim i światowym. Większość z tych nagrań zyskała szerokie międzynarodowe uznanie. W 1994 roku płyta z *II i III Symfonią* Borysa Latoszyńskiego została wyróżniona przez Australian Broadcasting Company (ABC) tytułem „Najlepszego Albumu Roku”. Płyty z nagraniami *Requiem dla Larysy Walentyna Sylwestrowa* oraz *Koncertów skrzypcowych* Ernesta Blocha i Benjamina Leesa były nominowane do nagrody Grammy. Tournée koncertowe NSOU, podczas których niezmiennie zachwyca publiczność i otrzymuje pochlebne recenzje, objęły m.in. Anglię, Australię, Belgię, Francję, Niemcy, Hiszpanię, Holandię, Iran, Koreę Południową, Liban, Szwajcarię, Włochy i Zjednoczone Emiraty Arabskie. Od 2000 roku dyrektorem artystycznym i pierwszym dyrygentem Orkiestry jest Wołodimir Sirenko.

Wołodimir Sirenko

foto. Ihor Hajdaj

Prasa międzynarodowa porównuje ukraińskiego dyrygenta do tak znakomitych współczesnych mistrzów batuty, jak Esa-Pekka Salonen czy Simon Rattle. W 1989 roku ukończył Kijowskie Konserwatorium im. Piotra Czajkowskiego w klasie dyrygentury Allina Własenki, rok później został finalistą Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów w Pradze. W latach 1991–1999 był pierwszym dyrygentem Orkiestry Symfonicznej Ukraińskiego Radia i Telewizji. W 1999 roku objął stanowisko pierwszego dyrygenta Narodowej Orkiestry Symfonicznej Ukrainy, zaś w roku 2000 – także dyrektora artystycznego.

W listopadzie 1999 roku Wołodimir Sirenko zainaugurował dwuletni cykl koncertowy, podczas którego przedstawił komplet symfonii Gustawa Mahlera. Pod jego kierunkiem Orkiestra systematycznie rozbudowuje swoją bogatą dyskografię. W 2004 roku nagranie *Requiem*

dla Larysy Walentyna Sylwestrowa w wykonaniu NSOU i Narodowego Chóru „Dumka” pod jego batutą otrzymało nominację do nagrody Grammy. Płyta doczekała się też pochlebnej recenzji w „BBC Music Magazine”, gdzie napisano: „Cały utwór orkiestra przedstawiła z idealnym wyczuciem energii i ekspresją. To nagranie stawia ukraiński zespół w rzędzie najznakomitszych orkiestr świata”.

Artysta koncertuje na całym świecie, m.in. w Rosji, USA, Korei Południowej, Francji, Włoszech, Niemczech, Hiszpanii, Holandii, Polsce i Belgii. Gościnne występy zawiodyły go do Théâtre des Champs-Élysées i Opéra Comique w Paryżu, Concertgebouw w Amsterdamie, Auditorio Manuel de Falla w Granadzie, Filharmonii Narodowej w Warszawie, Barbican Centre i Cadogan Hall w Londynie, Arts Center w Seulu, Wielkiej Sali Konserwatorium Moskiewskiego i Wielkiej Sali Filharmonii Petersburskiej. Pracował z wieloma znakomitymi orkiestrami, jak Sinfonia Varsovia, Royal Philharmonic Orchestra, Narodowa Filharmoniczna Orkiestra Rosji, Narodowa Orkiestra Akademicka Rosji, Orkiestra Symfoniczna Słowackiego Radia w Bratysławie, Jerusalemska Symphony Orchestra oraz orkiestry Filharmonii w Moskwie i w Petersburgu.

Wołodimir Sirenko otrzymał honorowy tytuł Zasłużony Artysta Ukrainy (1997) oraz najbardziej prestiżową nagrodę Narodową Nagrodę Ukrainy im. Tarasa Szewczenki (2001).

foto. Oleksandr Iwanow

Bartosz Koziak

fol. Marcin Koszałka

Ukończył z wyróżnieniem „Magna cum Laude” Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie Kazimierza Michalika i Andrzeja Bauera oraz Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse w Paryżu w klasie Philippe’a Mullera. Artysta zdobył wiele nagród w międzynarodowych i krajowych konkursach, m.in. I nagrodę w III Międzynarodowym Konkursie Wiolonczelowym im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie (2001), II nagrodę w Konkursie „Isang Yun” w Tongyeong (2006, Korea Płd.), II nagrodę w Konkursie im. Mykoły Łysenki w Kijowie, nagrodę specjalną w Konkursie „Praskiej Wiosny”, I nagrodę w XI Międzynarodowym Konkursie Współczesnej Muzyki Kameralnej w Krakowie, a także nagrody w Konkursach im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie oraz ARD w Monachium. W 2003 roku otrzymał nagrodę specjalną Fundacji Kultury Polskiej przyznawaną przez Ewę Podleś. Jako solista współpracował z takimi orkiestrami, jak Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, Sinfonia Varsovia, Sinfonietta Cracovia, Orchestre Philharmonique de Monte Carlo, Münchener Kammerorchester, Filhar-

monia Czeska, orkiestrami radiowymi w Warszawie i Budapeszcie, pod dyrekcją Krzysztofa Pendereckiego, Jana Krenza, Antoniego Wita, Gabriela Chmury, Jacka Kasprzyka i Massimiliano Caldiego. Od 2007 roku gra w triu ze skrzypaczką Kają Danczowską i pianistką Justyną Danczowską. Artystę można było usłyszeć w Konzerthaus w Berlinie, Rudolfinum w Pradze, Cité de la Musique w Paryżu, Teatro Politeama w Palermo, Studiu im. Witolda Lutosławskiego i Filharmonii Narodowej w Warszawie. Gościł także na wielu festiwalach, m.in. *Young Euro Classic* w Berlinie, Festspiele Mecklenburg-Vorpommern, *Musica Polonica Nova* we Wrocławiu, Muzycznym Festiwalu w Łąncucie, Warszawskiej Jesieni, Wielkanocnym Festiwalu Ludwiga van Beethovena czy Festiwalu *Chopin i jego Europa* w Warszawie. Od kilku lat jest regularnie zapraszany do projektów koncertowych Krzysztofa Pendereckiego. Dzięki uprzejmości Kai Danczowskiej gra na XIX-wiecznej kopii instrumentu Joannesa Guadagniniego, na którym koncertował wybitny polski wiolonczelista Dezyderiusz Danczowski.

József Örmény

fol. Oleksij Juin

Urodził się w Užhorodzie na Ukrainie. Studiował grę na fortepianie w Konserwatorium im. Mykoły Łysenki we Lwowie w klasie Marii Kruszelnickiej i w Konserwatorium im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie w klasie Jewgienija Malinina. Jest laureatem Międzynarodowego Konkursu im. Mykoły Łysenki oraz Nagrody im. Lwa Rewuckiego przyznawanej przez Ministerstwo Kultury Ukrainy. W obszernym repertuarze artysty znajdują się utwory od baroku po współczesność, np. *Klavierstücke* Karlheinz Stockhausena czy *Vingt regards sur l'enfant Jésus* Oliviera Messiaena. Szczególne miejsce zajmują w nim dzieła Walentyna Sylwestrowa, Jewhena Stankowycza, Alfreda Sznittkego, Andrzeja Nikodemowicza, Walentyna Bibika i Igora Szczerbakowa. Szereg kompozycji fortepianowych zostało napisanych z myślą o nim jako pierwszym wykonawcy i jemu dedykowanych. Prowadzi aktywną działalność jako solista i kameralista. Występuje na Ukrainie i poza jej granicami, m.in. w Rosji, Polsce, Niemczech, Francji, Szwajcarii, Belgii, USA, Kanadzie i Chinach, uczestnicząc także w licznych nagra-

niach radiowych i telewizyjnych. Wraz z Olgą Pasiecznik nagrał płytę z *Pieśniami kurpiowskimi* Karola Szymanowskiego, która otrzymała nagrodę fonograficzną *Fryderyk* (1997). József Örmény koncertował pod batutą takich dyrygentów, jak Mykoła Diadiura, Jan Krenz, Wojciech Michniewski, Jurij Simonow, Wołodymyr Sirenko, Stanisław Skrowaczewski, Saulius Sondeckis, Roman Rewakowicz, Zygmunt Rychert, Tadeusz Wojciechowski, w salach filharmonii we Lwowie, Kijowie, Warszawie, Krakowie, Lublinie, Wrocławiu, Kolonii, w Staatstheater Cottbus, St. Lawrence Hall w Toronto i Chapelle historique du Bon-Pasteur w Montrealu. Gościł na wielu festiwalach muzycznych, takich jak *Kontrasty* i *Aksamitna kurtyna* we Lwowie, Kyiv Music Fest i *Premiery sezonu* w Kijowie, Warszawskie Spotkania Muzyczne, Warszawska Jesień, Dni Muzyki Kompozytorów Krakowskich, *Muzyka w Starym Krakowie*, Moskiewska Jesień, Festiwal *Menhir* w Szwajcarii, *Wschód-Zachód* w Niemczech i in. Obecnie jest profesorem Lwowskiej Narodowej Akademii Muzycznej im. Mykoły Łysenki, prowadzi katedrę fortepianu.

Wtorek, 16 października 2012, godz. 19.00

Abonament MD
Sala Koncertowa
Koncert muzyki dawnej
ACADEMY OF ANCIENT MUSIC
GIULIANO CARMIGNOLA dyrygent, skrzypce
PROGRAM
VIVALDI – Sinfonia z opery *Olimpiada*,
Koncert g-moll na orkiestrę smyczkową RV 152,
Koncert g-moll na skrzypce i orkiestrę RV 331,
Koncert F-dur na orkiestrę smyczkową RV 138,
Koncert C-dur na skrzypce i orkiestrę RV 190
LECLAIR – Koncert F-dur na skrzypce i orkiestrę
op. 7 nr 4, Koncert C-dur na skrzypce i orkiestrę
op. 7 nr 3

Środa, 17 października 2012, godz. 19.00

Sala Kameralna
4. Dni Muzyki Ukrainńskiej
Koncert muzyki współczesnej
ENSEMBLE NOSTRI TEMPORIS
GRZEGORZ WIERUS dyrygent
PROGRAM
Utwory najmłodszej generacji kompozytorów
ukraińskich (SZMURAK, KORSUN, BŁOCHINA,
SIEROWA, KOŁOMIJEC, SZWED, SEHIN)

Piątek, 19 października 2012, godz. 18.30

Sala Kameralna
Wykład wprowadzający do koncertu
– Stefan Münch

Piątek, 19 października 2012, godz. 19.30

Abonament C1 i Z1
Sala Koncertowa
Koncert symfoniczny
ORKIESTRA SYMFONICZNA
FILHARMONII POZNAŃSKIEJ
CHÓR ŻEŃSKI FILHARMONII NARODOWEJ
MAREK PIJAROWSKI dyrygent
ALEXANDER MARKOVICH fortepian
HENRYK WOJNAROWSKI kierownik chóru
PROGRAM
SCHARWENKA – IV Koncert fortepianowy f-moll
op. 82
HOLST – *Planety* op. 32 na orkiestrę i chór żeński

Sobota, 20 października 2012, godz. 18.00

Sala Kameralna
4. Dni Muzyki Ukrainńskiej
Wieczór pieśni
OLGA PASIECZNIK sopran
NATALIA PASIECZNIK fortepian
PROGRAM
ŁYSENKO, KOSENKO, STEPWOYJ,
SKORYK, STECENKO, SYLWESTROW,
BARWIŃSKI, NYŻANKIWSKI, BONKOWSKI,
KOŁESSA, ZADOR

Niedziela, 21 października 2012, godz. 11.00 i 14.00

Abonament PM2 i PM4
Sala Kameralna
Poranki dla małych melomanów
Na królewskim balu
Koncerty prowadzi
BARBARA SZCZĘSNA-REMISZ

Niedziela, 21 października 2012, godz. 18.00

Abonament C2
Sala Koncertowa
Koncert symfoniczny
4. Dni Muzyki Ukrainńskiej
NARODOWA ORKIESTRA SYMFONICZNA
UKRAINY z KIJOWA
WOŁODYMYR SIRENKO dyrygent
BARTOSZ KOZIAK wiolonczela
JÓZSEF ÖRMÉNY fortepian
PROGRAM
O. SZYMKO – *Elysium* na orkiestrę
L. SYDORENKO – Koncert na wiolonczelę
i orkiestrę
I. SZCZERBAKOW – II Koncert na fortepian
i orkiestrę
Z. ALMASHI – II Symfonia *Wyspa*

Wtorek, 23 października 2012, godz. 19.00

Abonament K1
Sala Kameralna
Koncert kameralny
GUARNERI TRIO PRAGUE
IVAN KLÁNSKÝ – fortepian
ČENĚK PAVLÍK – skrzypce
MAREK JERIE – wiolonczela
Program: MENDELSSOHN BARTHOLDY –
Trio fortepianowe c-moll op. 66, L. FIŠER – Trio
fortepianowe DVOŘÁK – Trio fortepianowe f-moll
op. 65 B

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

MINISTERSTWO KULTURY UKRAINY

Projekt współfinansuje

MIASTO
STOŁĘCZNE
WARSZAWA

BOHDAN BATRUCH

LWOWSKA FABRYKA KAWY GALCA LTD.

PATRONAT MEDIALNY FN

